

2020-ci il fevralın 9-da keçirilmiş Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə seçkilərdə vətəndaşların seçki hüququnu pozan hərəkətlərdən (hərəkətsizliklərdən) və qərarlardan verilmiş şikayətlərin araşdırılması məqsədi ilə Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının nəzdində yaradılmış ekspert qrupunun üzvü Bəxşeyiş Əsgərovun Mərkəzi Seçki Komissiyasına daxil olmuş 21 fevral 2020-ci il tarixli 350 sayılı müraciət üzrə

RƏYİ

Bakı şəhəri

24 fevral 2020-ci il

Mən, ekspert qrupunun üzvü Bəxşeyiş Əsgərov 2020-ci il fevralın 9-da keçirilmiş Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə (Milli Məclis) seçkilərdə 120 sayılı Cəbrayıl – Qubadlı seçki dairəsi üzrə qeydə alınmış namizəd Piriyev Şaiq Sədi oğlunun 2020-ci il fevralın 21-də Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Seçki Komissiyasına (Mərkəzi Seçki Komissiyası) daxil olmuş həmin seçki dairəsinin bir sıra seçki məntəqələrində səsvermə günü baş vermiş qanun pozuntularının araşdırılmasına dair dairə seçki komissiyasının 18 fevral 2020-ci il tarixli 37/119 sayılı qərarının mübahisələndirilməsi, seçki dairəsi üzrə seçkilərin nəticələrinin ləğvi barədə müraciətini araşdıraraq **m ü ə y y ə n e t d i m**:

Müraciət Azərbaycan Respublikası Seçki Məcəlləsinin (Seçki Məcəlləsi) 112-ci, 112-1-ci maddələrinə və "Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Seçki Komissiyasına və dairə seçki komissiyalarına seçki hüquqlarının pozulması ilə əlaqədar şikayət və müraciətlərin verilməsi və onlara baxılması qaydaları haqqında Təlimat"a uyğun olaraq Mərkəzi Seçki Komissiyasının nəzdində yaradılmış ekspert qrupunun üzvü tərəfindən araşdırılaraq rəy verilmiş və Komissiyanın iclasında baxılmışdır.

Qeydə alınmış namizəd Ş.S.Piriye müraciətində iddia etmişdir ki, 2020-ci il fevralın 9-da keçirilmiş Milli Məclisə seçkilərdə dairə üzrə əksər seçki məntəqələrində bülletenlər sayılmadan seçki prosesinə başlanılmış, müşahidəçilərə maneçilik törədilmiş, seçki kabinetlərinə eyni zamanda bir neçə şəxs daxil olmuş, seçicilərin sayı süni şəkildə şişirdilmiş, səslərin sayılması zamanı elektrik təchizatı kəsilmiş və topa bülletenlər atılmış, daşınan qutu ilə bağlı qaydalar kobud şəkildə pozulmuş və digər qanun pozuntularına yol verilmişdir. O, müraciətinə bir ədəd elektron məlumat daşıyıcısı və 36 sayılı seçki məntəqəsi üzrə səsvermənin nəticələrinə dair bir ədəd protokol əlavə etmişdir.

Qeyd olunanlarla əlaqədar Ş.S.Piriye 120 sayılı Cəbrayıl – Qubadlı seçki dairəsi dairə seçki komissiyasına müraciət etmiş, dairə seçki komissiyasının yuxarıda göstərilən müvafiq qərarı ilə müraciət əsassız hesab edilərək təmin olunmamışdır.

Araşdırma prosesində ərizəçi ilə əlaqə saxlanılmış, ona araşdırma və iclasda iştirak etmək, həmçinin digər hüquqları izah edilmiş, Komissiyanın iclasında iştirakı təmin olunmuşdur.

Dairə seçki komissiyasının mübahisələndirilən qərarı və digər sənədlər alınaraq araşdırma materiallarına əlavə edilmişdir.

Dairə seçki komissiyası qeyd edilən qərarını onunla əsaslandırmışdır ki, araşdırma nəticəsində seçki məntəqələrində baş verməsi ehtimal olunan qanun pozuntuları təsdiqini tapmadığından və səsvermənin keçirilməsi və ya səsvermənin nəticələrinin hesablanması zamanı həmin seçki məntəqələri üzrə seçicilərin iradəsini sərbəst ifadə etməsinə imkan verməyən qanun pozuntuları aşkarlanmadığı üçün qeydə alınmış namizəd Ş.S.Piriye müraciəti əsassız olduğundan təmin edilməməlidir.

Müraciətin hərtərəfli araşdırılması məqsədilə qeydə alınmış namizədin təqdim etdiyi 36 sayılı seçki məntəqəsi üzrə səsvermənin nəticələrinə dair bir ədəd protokol, bir ədəd elektron məlumat daşıyıcısında olan məlumatlar, seçki dairəsinin seçki məntəqələri üzrə seçkilərin nəticələrinə dair rəsmi protokol məlumatları, qeydə alınmış lider olmayan digər namizədlərdən, müxtəlif siyasi partiyaları və namizədləri təmsil edən müşahidəçilərdən və adiçəkilən məntəqə seçki komissiyalarının üzvlərindən alınmış izahatlar, səsvermə günü sosial şəbəkələrdə yayımlanan məlumatlar, həmin dairə seçki komissiyasının mübahisələndirilən qərarı və digər seçki sənədləri ətraflı tədqiq edilmişdir.

Araşdırma ilə müəyyən edilmişdir ki, səsvermə günü göstərilən seçki məntəqələrində baş verməsi iddia edilən qanun pozuntuları təsdiqini tapmamış, seçicilər sərbəst şəkildə səs

verərək öz iradələrini ifadə etmiş, məntəqə seçki komissiyalarının səsvermənin nəticələrinə dair protokolları maraqlı seçki subyektlərinə verilmişdir.

Bununla da dairə seçki komissiyası düzgün nəticəyə gəlsə də araşdırma zamanı 36 sayılı seçki məntəqəsi üzrə səsvermənin nəticələrinə dair rəsmi protokoldakı məlumatların şikayətçinin təqdim etdiyi protokol nüsxəsi ilə müqayisədə fərqli olduğu aşkarlanmışdır ki, bu da bu və ya digər formada seçicilərin iradəsini müəyyənləşdirməyə imkan verməyən pozuntu kimi qiymətləndirilməlidir. Göstərilən qanun pozuntusu seçki qanunvericiliyinin tələblərinə görə seçki məntəqələrində səsvermənin nəticələrinin etibarsız hesab edilməsi üçün əsas yaratdığından 36 sayılı seçki məntəqəsi üzrə səsvermənin nəticələrinin etibarsız hesab edilməsinə hüquqi əsaslar yaranmışdır. Nəticələri etibarsız hesab ediləməli olan seçki məntəqələrinin sayı seçki dairəsi üzrə seçki məntəqələrinin ümumi sayının 2/5 hissəsindən azını təşkil edir. Belə ki, səsvermənin nəticələri etibarsız hesab ediləməli olan seçki məntəqələrinin sayı 1, seçki dairəsində olan seçki məntəqələrinin ümumi sayı 78-dir.

Seçki Məcəlləsinin 170.2-ci maddəsində göstərilir ki, dairə seçki komissiyası və ya Mərkəzi Seçki Komissiyası birmandatlı seçki dairəsi üzrə aşağıdakı hallarda seçkiləri etibarsız sayır:

- 170.2.1. səsvermə keçirilməsi və ya səsvermənin nəticələrinin müəyyənləşdirilməsi zamanı seçki dairəsi üzrə yol verilən qanun pozuntuları seçicilərin iradəsini müəyyənləşdirməyə imkan vermədikdə;

- 170.2.2. birmandatlı seçki dairəsi üzrə səsvermə zamanı səsvermənin nəticələri etibarsız sayılmış seçki məntəqələrinin sayı həmin seçki dairəsində olan seçki məntəqələrinin ümumi sayının 2/5 hissəsindən çoxunu təşkil etdikdə və ya ləğv edildikdə, o şərtlə ki, həmin seçki məntəqələrində qeydə alınmış seçicilərin sayı seçki dairəsi üzrə qeydə alınmış seçicilərin ümumi sayının 1/4-dən çoxunu təşkil etsin.

Beləliklə, aparılan araşdırma ilə müəyyən edilmişdir ki, 36 sayılı seçki məntəqəsi istisna olmaqla, 120 sayılı Cəbrayıl – Qubadlı seçki dairəsinin digər seçki məntəqələrində seçki qanunvericiliyinin tələblərinin pozulması halları təsdiqini tapmamışdır.

Səsvermə günü 36 sayılı seçki məntəqəsində seçicilərin iradəsini müəyyənləşdirməyə imkan verməyən qanun pozuntularının baş verməsi təsdiqini tapdığına görə şikayətin qismən təmin olunması, həmin seçki məntəqəsində səsvermənin nəticələrinin etibarsız sayılması üçün hüquqi əsaslar yaranmışdır.

Yuxarıda göstərilənləri əsas götürərək, Seçki Məcəlləsinin 112-ci, 112-1-ci, 170-ci maddələrinə və "Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Seçki Komissiyasına və dairə seçki komissiyalarına seçki hüquqlarının pozulması ilə əlaqədar şikayət və müraciətlərin verilməsi və onlara baxılması qaydaları haqqında Təlimat"ın 1-ci, 2-ci, 4-cü, 6-cı və 7-ci hissələrinə əsasən **r ə y ə g ə l d i m :**

1. 2020-ci il fevralın 9-na təyin edilmiş Milli Məclisə seçkilərdə 120 sayılı Cəbrayıl – Qubadlı seçki dairəsi üzrə qeydə alınmış namizəd Piriyev Şaiq Sədi oğlunun 21 fevral 2020-ci il tarixli 350 sayılı müraciəti qismən təmin olunsun, həmin seçki dairəsinin 36 sayılı seçki məntəqəsi üzrə səsvermənin nəticələri etibarsız sayılsın.

2. Dairə seçki komissiyasının 18 fevral 2020-ci il tarixli 37/119 qərarı 36 sayılı seçki məntəqəsinə aid hissədə ləğv edilsin, digər hissələrdə dəyişdirilmədən saxlanılsın 3.Rəy qəbul edildiyi andan 18 saatdan gec olmayaraq dərc olunsun (internet saytına yerləşdirilsin) və surəti müraciət etmiş şəxsə göndərilsin.

Ekspert qrupunun üzvü

Bəxşeyiş Əsgərov